

питали, нима тѣхнитѣ прадѣди не сж се постарали да извършатъ нѣщо велико, за да се сдобиятъ съ драгоценния червенъ цвѣтъ.

— Направихме всичко, което можахме, каза майката, но винаги търпѣхме несполука. Още най-първата червеношийка е пѣла така, че гърдитѣ ѝ се повдигали отъ възторгъ. — Ахъ, помислила тя — пламъкътъ на пѣвеца, който живѣе въ моята душа, тѣй е, който ще окраси съ червено моитѣ гърди и шия. Но тя претърпѣла несполука, както всички следъ нея и както не ще сполучите и вие.

Птиченцата запищѣли тѣжно и дълбоко се отчаяли, че червения цвѣтъ никога нѣма да украси тѣхнитѣ шийки и пухени гърди.

— Ние сжщо се надѣвахме на нашето мъжество и храбростъ, — продължила птичката. — Още първата червеношийка се сражавала храбро съ другитѣ птици и гърдитѣ ѝ пламѣли отъ воинствена смѣлостъ. — Ахъ, мислила тя, — жаждата за борба, що пламти въ моето сърце, ще окраси съ червено моитѣ пера. Но тя претърпѣла несполука, както всички следъ нея и както не ще сполучите и вие.

Птиченцата зачуруликали надеждно: — И ние ще се опитаме за да добиемъ желаното отличие. Но майка имъ отговорила съ тъга, че това изглежда вече невъзможно, тѣй като толкова забележителни прадѣди сж се опитали и не сж се ошастливили да постигнатъ целта си. Що могатъ да сторятъ тѣ ако по-малко пѣятъ и се борятъ? Що могатъ тѣ...

Птичката сорѣла безъ да довърши, защото изъ вратата на Иерусалимъ излизали много хора, които бързо отивали къмъ хѣлма, на който било свито гнѣздото ѝ.

Тамъ имало конници, облечени съ броня, войници съ дълги копия, палаши съ гвоздеи и чукове; тамъ важно пристѣпѣли свещеници и сждин, плачуши жени и голѣма, диво бѣгаша, тѣпла отъ уличници. Птичката затреперѣла отъ страхъ, че малкия гжсталакъ отъ шипки ще бжде изпогазенъ и птиченцата ѝ — убити.

— Пазете се, — викала тя на беззащитнитѣ си деца. — Съберете се въ купъ и мълчете. Цѣлата дива тѣпла иде къмъ насъ! Изведнажъ викатъ на птичката се прекратилъ. Тя замлъкнала, скрила подъ крилата си птиченцата и втречено загледала напредъ, като забравила опасността, която я заплашвала.

На хѣлма довели трима злощастници, за да ги разпнатъ. Червеншийката чула силнитѣ удари отъ чуковетѣ, жалнитѣ плачове и дивия ревъ на народа. Очитѣ ѝ се разширили отъ ужасъ.

На единиятъ турили търненъ венецъ на главата. Бодлитѣ изранили челото му. — Хората сж жестоки, — казала птичката. — а този човѣкъ е тѣй прекресенъ и такъвъ кротъкъ погледъ хвърля наоколо, че всички би трѣбвало да го обичатъ. Стрела промушила сърцето ѝ, като гледала неговитѣ мжки.

— Да бѣхъ орелъ, като моя братъ — мислила тя, — бихъ изтрѣгнала гвоздеитѣ на ръцетѣ на този страдалецъ и съ якитѣ си нокти бихъ прогонила всички, които го мчатъ.

Тя видѣла какъ капи кръвъ отъ челото на разпнатия и не могла повече да седи въ гнѣздото си. Тя полетѣла въ въздуха и описала широки кръгове надъ разпнатитѣ, но не се рѣшила да се приближи, отъ страхъ жестокитѣ хора да не убиятъ и нея. Като видѣла, обаче, усиливащитѣ се мжки на нещастника, отъ безкрайна милостъ къмъ него, тя се самозабравила, стрелнала се право къмъ страдалеца съ търнения вѣнецъ и извадила шипѣтъ, който билъ забитъ въ челото му.

Но догде да го изтрѣги, на шийката ѝ паднала капка кръвъ отъ разпнатия на кръста. Тази капка бързо се разширила и разлѣла, и обагрила перцата по гърдитѣ на птичката. Тогава мъченикътъ отворилъ устата и пошепналъ: — За награда на твоето милосърдие ти придоби това, което цѣлото твое племе търсѣше още отъ сътворението на свѣта.

Когато птичката се върнала въ своето гнѣздо, птиченцата започнали да ѝ викатъ: — Майко, твоята шийка е червена и перцата на гърдитѣ ти сж по-червени отъ розата!

— Това е капка кръвъ отъ челото на бѣдния страдалецъ, когото разпнаха на хѣлма, каза тя. — Тя ще изчезне щомъ се окляпа въ ручея или въ бистрия изворъ.

Но колкото и да се кжпала птичката, червения цвѣтъ не се изгубилъ отъ нейната шийка, а когато птиченцата ѝ порасли, червения, като кръвъ, цвѣтъ заблѣшѣлъ и по тѣхнитѣ перца, както блѣщи и до сега на врата и на гърдитѣ на всѣка червеношийка.

По превода на Чалъковъ.

## На чучулигата

Не, не си ти птичка,  
Ти си духъ чудесенъ,  
Що въ въздушни хаосъ  
Лѣе сладка пѣсенъ  
И разнася химни въ синий сводъ небесенъ.

Като светла сѣнка  
Отъ земя се дигашъ,  
Носишъ се високо,  
До небето стигашъ  
И разливашъ въ него сребъренъ гласецъ.

Въ западъ позлатени  
Отъ лжчи сѣлнечни  
Въ облацитѣ свѣтли —  
Тамъ скиталецъ вѣчни,  
Ти безгрижно пѣешъ, чуждъ на всичко земно.

Въ пурпура небесенъ  
Що пламти, се виешъ,  
Въ дивни блѣсъкъ — сяенъ  
Катъ звѣзда се криешъ,  
Но азъ чувамъ твоята звѣнка, ясна пѣсенъ.

Шели — Ив. Вазовъ